

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.П. ГОРБУЛІН
М.Т. КАРТЕЛЬ
О.В. КИРИЛЕНКО
С.В. КОМІСАРЕНКО
В.Г. КОШЕЧКО
І.В. КРІВЦУН
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
С.І. ПИРОЖКОВ
О.М. ПОНОМАРЕНКО
В.Г. РАДЧЕНКО
О.О. РАФАЛЬСЬКИЙ
Г.А. СКРИПНИК
В.А. СМОЛІЙ
О.М. ХІМІЧ

3
2024

ЗМІСТ

НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

Горбулін В.П., Мосов С.П. Рої дронів — кульмінація дронізації воєн. 3

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Литвин В.М. «Історія під замовлення» для російської агресії: українська відповідь 12

Верменич Я.В. Регіонально-просторові кластери українських безпекових студій: синергія соціогуманітаристики 30

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Із зали засідань Президії НАН України (10 січня 2024 р.) 44

Із зали засідань Президії НАН України (24 січня 2024 р.) 48

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Котигоренко В.О. Сучасна українська нація як діалектична єдність національно-громадянського і етнічного (за матеріалами доповіді на засіданні Президії НАН України 27 грудня 2023 р.) 52

Пугач В.М. Про стан та перспективи досліджень з фізики високих енергій у рамках участі в міжнародних колабораціях LHCb (CERN, Geneva) та CBM (GSI/FAIR, Darmstadt) (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 10 січня 2024 р.) 69

Красноруцький В.С. Стан досліджень і розробок зі створення матеріалів та елементів для поглинаючих стрижнів системи керування та захисту ядерних реакторів України (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 24 січня 2024 р.) 77

НАУКОМЕТРІЯ І ВИДАВНИЧА СПРАВА

Локтєв В.М. Хто є суб'єктом у машинному навчанні? 88

Пащенко В.М. Непідвладне й кероване в наукових знаннях і вербальній науковій мові 92

НАУКОВІ НАПРЯМИ

Брижик Л.С. П'ятдесят років давидовському солітону 102

ЛЮДИ НАУКИ

Локтєв В.М. Вражаючий поліматизм (до 90-річчя Івана Дзюба) 107

ВІТАЄМО

70-річчя члена-кореспондента НАН України Ф.І. Товкача 115

60-річчя члена-кореспондента НАН України О.В. Макарової 116

50-річчя члена-кореспондента НАН України С.І. Максименка 117